

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Мастер академске студије историје
Назив предмета: УВОД У ЕКОЛОШКУ ИСТОРИЈУ 2
Наставник/наставници: Јелена Мргић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
<p>Услов: Курс је осмишљен као наставак предмета са 4. године, где су се студенти упознали са основним појмовима, питањима и различитом методологијом у истраживању еколошке историје (<i>environmental history</i>) у преиндустријском периоду, на простору српских земаља и у другим деловима Европе. Стога се очекује да током наредног циклуса предавања и вежби студенти продубе знања и стекну вештине да се истраживачки баве темама које их индивидуално буду привукле. Као и у претходном нивоу, јако је битно врло солидно знање енглеског језика које омогућава разумевање и коришћење научне литературе у сврху истраживања и даљег усавршавања. Познавање физичке географије Европе и ширег просторног оквира. Обученост у коришћењу Microsoft Office пакета, креирању PowerPoint презентација, и писање завршног семинарског рада. Дигитална писменост – оспособљеност за критичко претраживање и коришћење адекватних научних база података на WWW.</p>
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ ИСКУСТВА У ИНТЕНЗИВНОМ ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАДУ, ЧИТАЊЕ – РАЗУМЕВАЊЕ – ПОСТАВЉАЊЕ НОВИХ ПИТАЊА – РАЗВОЈ ИНДИВИДУАЛНИХ ИНТЕРЕСОВАЊА – ОХРАБРИВАЊЕ РАДОЗНАЛОСТИ И САМОСТАЛНОСТИ У ТРАЖЕЊУ И ПРЕТРАЖИВАЊУ ИЗВОРА И ЛИТЕРАТУРЕ, КАТАЛОШКИ И ДИГИТАЛНО.</p> <p>СТИЦАЊЕ ВЕШТИНА ЗАПИСИВАЊА ИЗБОРА НАЈВАЖНИЈИХ ПОДАТАКА СА ПРЕДАВАЊА И ИЗ ПРОЧИТАНЕ ЛИТЕРАТУРЕ, И ЊИХОВО ОРГАНИЗОВАЊЕ У СМИСЛЕНЕ ЦЕЛИНЕ, РАЗВИЈАЊЕ ВЕШТИНЕ ПИСАЊА И ПРЕЗЕНТОВАЊА СОПСТВЕНИХ РАЗМИШЉАЊА, ИДЕЈА, ПИТАЊА. НЕГОВАЊЕ АКАДЕМСКЕ ЧЕСТИТОСТИ И СНАЖНО ПОДСТИЦАЊЕ ИНДИВИДУАЛНИХ ИНТЕРЕСОВАЊА СВАКОГ СТУДЕНТА, УЗ ПОМОЋ И ПОДРШКУ ПРЕДАВАЧА.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти развијају свест о процесима интеракција Друштва/Културе са Природом/природним окружењем, и кроз бројне теме и различите приступе, стичу већи ниво еколошке свести која их повратно подстиче да развијају критичко мишљење о савременом свету и његовим еколошким проблемима, као и да свакодневно дају сопствене доприносе у циљу бољег уочавања, реаговања и прилагођавања променама у животној средини.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Еколошка историја (<i>environmental history</i>) комбинује критички метод историјских наука у проучавању дуготрајних процеса интеракције различитих култура у различитим животним срединама, и приступа се са позиција историјске географије која је одувек у себи имала и еколошко усмерење. На овом нивоу студија, курс прелази са преиндустријског на посматрање, читање и разматрање периода након Индустријске револуције, која се хронолошки и географски неравномерно одвијала у свету током процеса „глобализације“, и неопходно је критички проматрати промене које су наступиле у односу између Друштва и Природе. Један од главних дискурса је процес уништавања животне средине, који је имао различите манифестације: интензивна урбанизација, „еколошки отисак“ мегалополиса, развој железнице и тешке индустрије, развој индустрије фосилних горива и њихових употреба, нове врсте загађења и нови таласи изумирања биљног и животињског света, преношење-уношење нових биљних и животињских култура у друге средине и последице таквих деловања. Наравно, сви отпочети процеси у протеклих 200 година, током „Антропоцена“ имају своје последице које студенти треба да проуче и да сагледају у контексту савременог света.</p>
<p>Литература</p> <p>А) Обавезна:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jelena Mrgić, <i>Zemlja i ljudi – iz istorije životne sredine zapadnog Balkana</i>, Beograd 2013. стр. 129–153 = хеуристичка база: списак међународних организација и институција, дигиталних база података, извора и литературе за еколошку историју. - Dubravka Stojanović, <i>Rađanje globalnog sveta 1880-2015 – Vanevropski svet u savremenom dobu</i>,

Udruženje za društvenu istoriju – Beograd 2015.

B) Izborna:

- J. Mrgić, Intemperate weather in violent times – Narratives from the western Balkans during the Little Ice Age (17th–18th centuries), *Cuadernos de Investigación Geográfica* 44 (1) (2018), 137–169.
- Jelena, Mrgić *Između „nobles sauvages“ i „sauvage blanc“ – ekokritička promišljanja i mapiranje filmova i knjiga o Brazilu*, Godišnjak za društvenu istoriju 1 (2019), 29–64, sa kartama.
- Nikola Samardžić, *Istorija Španije*, Plato – Beograd 2005.
- Josephson, Paul et al., *An Environmental History of Russia*, CUP 2008.
- Alfred W. Crosby, *Ecological Imperialism – The Biological Expansion of Europe 900–1900*, CUP 2009, 2nd edition.
- Alfred W. Crosby, *The Columbian exchange – Biological and Cultural Consequences of 1492*, first published in 1972, 30th Anniversary edition, Praeger – Westport/Connecticut – London 2003.
- Mark R. Stoll (ed.), *Northern Europe – An Environmental History*, ABC Clio 2005.
- John R. McNeill, *Something New Under the Sun – An Environmental History of the 20th century*, W.W. Norton & Co. New York 2000.
- John R. McNeill, *Observations on the Nature and Culture of Environmental History*, *History and Theory* 42-4 (2003) 5–43.
- Alfred W. Crosby, *The Past and Present of Environmental History*, *American Historical Review* 100 (1995) 1177–89.
- Elizabeth Ann R. Bird, *The Social Construction of Nature: Theoretical Approaches to the History of Environmental Problems*, *Environmental Review* 11-4 (1987) 255–264.
- Frank Uekötter (ed.), *The Turning Points of Environmental History*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press 2010.
- William Cronon, *The Uses of Environmental history*, *Environmental History Review* (1993), 1-22.
- William Cronon, *Nature's Metropolis: Chicago and the Great West*, W.W. Norton & Company, Inc. New York – London 1991.
- Eric J. Hobsbawm, *Fractured times : culture and society in the twentieth century*, The New Press 2013 (posthumno).
- Morris, Christopher, *The Big Muddy : an environmental history of the Mississippi and its peoples, from Hernando de Soto to Hurricane Katrina*, Oxford University Press 2012.
- Donald Worster, *Doing Environmental History, y: The Ends of the Earth: Perspectives on Modern Environmental History*, ed. D. Worster, CUP 1988, 289–307.
- Donald Worster, *Dust Bowl: The Southern Plains in the 1930s*, Oxford University Press – New York 1978.

*** према индивидуалним интересовањима студената, литература се проширује !!!

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе и консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања, дискусције на часу, белешке из извора и литературе	20	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и		
семинар-и	30		